

การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุราษฎร์ธานี*
MORAL AND ETHICAL PROMOTION FOR STUDENTS AT TRIAMUDOM
SUKSA PATTANAKARN SURAT THANI SCHOOL

พระคมสันต์ พรหมโชโต (พรมเมฆ)

Phrakomsan Prammachoto (Prommek)

เดชชาติ ตีรทรัพย์

Detchat Treesap

พระครูวิจิตรพรหมคุณ

Phrakruwijitphrommakun

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคกราช

Mahamakut Buddhist University Srithammasokkaraj Campus, Thailand

E-mail: Mr.komsan.prommek@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุราษฎร์ธานี 2) ศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุราษฎร์ธานี 3) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุราษฎร์ธานี การวิจัยเป็นแบบผสมผสาน ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ ได้กลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan จำนวน 191 คน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และกาวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 5 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยเทคนิคการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุราษฎร์ธานี โดยรวม พบว่า โดยรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก
2. ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะ ปัญหา อุปสรรค คือ ด้านความมีเมตตา กรุณา ได้แก่ ขาดความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์และสัตว์ ขาดความเห็นอกเห็นใจต่อผู้อื่น แนวทางแก้ไขปัญหา

* Received 3 September 2021; Revised 4 April 2022; Accepted 23 June 2022

คือ ด้านความเมตตา กรุณา ได้แก่ ควรปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตเมตตา มีความรักต่อเพื่อนมนุษย์ และสัตว์

3 แนวทางการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา พัฒนาการ สุราษฎร์ธานี พบว่า ควรนำหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาเข้าไปส่งเสริมมากขึ้น ส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตสำนึกที่ดีให้มีhiriโอบัพพะละอายในสิ่งไม่ดีและกลัวต่อการทำความผิด ส่งเสริมระเบียบวินัยในให้นักเรียนรู้จักหน้าที่ของตนเอง ควรสร้างจิตสำนึกช่วยเหลือผู้อื่น มีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ มีจิตอาสาในการช่วยเหลือสังคมอย่างที่สุด

คำสำคัญ: การส่งเสริม, คุณธรรม, จริยธรรม, นักเรียน, โรงเรียน

ABSTRACT

The thesis aimed to study 1) moral and ethical promotion for students at Treamudom Suksa Pattanakarn Surat Thani School, 2) problems, obstacles, and solutions to promote morality and ethics for students in Treamudom Suksa Pattanakarn Surat Thani school, 3) guidelines to promote morality and ethics for students in Treamudom Suksa Pattanakarn Surat Thani school. This mixed research was composed of quantitative and qualitative research. For the quantitative research, the sample group was 191 people. The researchers determined the sample based on Krejcie and Morgan's prefabricated table. Data were analyzed using the application program, and the statistics applied for this research were percentage, mean, and standard deviation. The data were collected through five key informants and analyzed using descriptive analysis techniques for the qualitative research.

The results showed that;

1. Moral and ethical development for students at Treamudom Suksa Pattanakarn Surat Thani School in all six aspects was high.

2. The results in compiling the recommendations showed that problems and obstacles were from an aspect of Metta (kindness): lack of kindness for humans and animals and lack of compassion for others. The solutions were from the aspect of Metta: the students should be educated to have kindness and love for humans and animals.

3. Guidelines for moral and ethical promotion for students in Treamudom Suksa Pattanakarn Surat Thani school were as follows: the Buddhist principles should be applied for more promotion to make the students have good

consciousness and inhibition, ashamed of their sins, and avoid evil doing. There should build and promote all disciplinaries to students to make them know their duties, cultivate consciousness for helping others, understand and be grateful to benefactors, and promote self-sacrifice to students to have the most social contribution.

Keywords: Promotion, Morality, Ethics, Students, Schools

บทนำ

การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ มีศักยภาพเป็นคนเก่งคนดีและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและมั่นคงในด้านสังคมของชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 4 ได้ให้ความหมายของการศึกษาว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความรู้ของงานของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานวัฒนธรรมการสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการการสร้างองค์ความรู้เกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมการเรียนรู้ให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ บุนหา วชิระศักดิ์มงคล ที่ว่าการศึกษาคือกระบวนการทางสังคมที่จะเลือกสรรและควบคุมสิ่งแวดล้อมและดำเนินการเพื่อพัฒนาคนให้เกิดผลดีและเป็นที่ยอมรับนับถือตามความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปอย่างรวดเร็วจากรายงานสภาวะสังคม สถิติคดีการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พบว่าในไตรมาสสี่ ปี 2562 มีเด็กและเยาวชนถูกดำเนินคดีรวม 20,842 คดี ความผิดส่วนใหญ่เป็นคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาเสพติดและคดีชีวิตและร่างกายตามลำดับผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่เป็นเพศชายสูงถึงร้อยละ 51.02 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ร้อยละ 14.15 และความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ร้อยละ 10.44 ตามลำดับ จากสถิติดังกล่าว พบว่า สิ่งที่เกิดขึ้นนับเป็นปัญหาของเด็กและเยาวชนที่ไปหลงผิดหากไม่มีมาตรการแก้ไขให้เด็กและเยาวชนเหล่านี้กลับตัวเป็นคนดีได้ ปัญหาที่จะทวีความรุนแรงขึ้นจนพัฒนาเป็นอาชญากรได้ในที่สุด และแนวโน้มที่จะทำให้เด็กและเยาวชนโน้มเอียงกลายเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนในอนาคต จากสถิติคดีการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ปี พ.ศ. 2562

สภาพแวดล้อมของสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงตามกระแสโลกาภิวัตน์จากการเลื่อนไหลของวัฒนธรรมที่หลากหลายจากต่างประเทศมีสื่อและเทคโนโลยีที่ไร้พรมแดนส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและพฤติกรรมของบุคคลจนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างรวดเร็วและรุนแรงเด็กและเยาวชนมีสภาพจิตใจอ่อนแอและภูมิคุ้มกันบกพร่องทางสังคมขาดวิจารณญาณในการคัดสรรที่จะเลือกรับสิ่งที่ดีและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์มาใช้เป็นเหตุให้ค่านิยมพฤติกรรม

สังคมวิถีชีวิตโลกทัศน์มนุษย์และความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลงไปเกิดค่านิยมแนวใหม่เลียนแบบค่านิยมตะวันตกเป็นแบบบริโภคนิยมและวัตถุนิยมกลายเป็นวัตถุนิยมสร้างความพึงพอใจในชีวิตความเป็นอยู่ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ต้องการอย่างไร้ศีลธรรมและจริยธรรมซึ่งต่างจากค่านิยมตะวันออกโดยเฉพาะสังคมไทยที่มีค่านิยมคุณธรรมในอดีตเป็นแบบคุณธรรมนิยมสังคมไทยปัจจุบันเกิดวิกฤติคุณธรรมและจริยธรรม มีปัญหาอาชญากรรมเกิดขึ้นในทุกภาคส่วนของสังคมอย่างไม่มีที่สิ้นสุดมีแนวโน้มจำนวนอาชญากรรมที่ทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นผู้ก่ออาชญากรรมเปลี่ยนแปลงไปเป็นกลุ่มเด็กและเยาวชน ส่งผลกระทบเกิดปัญหาขึ้นในกลุ่มของนักเรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุราษฎร์ธานี ที่ยังขาดการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมอย่างยั่งยืน คือ อาจจะมีอยู่บ้างแต่เป็นแบบฉาบฉวยไม่เกิดผลที่ถาวรในขณะที่สังคมไทยต้องการเห็นภาพการพัฒนาเยาวชนไทยไปสู่การเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจมีสติปัญญา มีความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ผู้วิจัยเห็นว่าผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรที่จะส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านใฝ่รู้ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความเมตตากรุณา ด้านความกตัญญูกตเวที ด้านการบำเพ็ญประโยชน์ โดยการเริ่มปลูกฝังความรู้ความเข้าใจและประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรมจริยธรรมเพื่อที่จะมุ่งพัฒนาให้นักเรียนเป็นคนที่มีสมบูรณ์ คือ พัฒนาให้นักเรียนเป็นทั้งคนเก่งคนดีและมีความสุขเพื่อให้สอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาลที่ปฏิรูปการศึกษาแต่ทั้งนี้ตัวชี้วัดที่จะช่วยพัฒนาให้นักเรียนเป็นคนที่มีสมบูรณ์ได้นั้นยังคงต้องพิจารณาจากปัจจัยหลายด้านด้วยกัน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความประสงค์จะศึกษาการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุราษฎร์ธานี เพื่อให้ทราบปัญหาอุปสรรคและแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน จะได้เป็นข้อมูลสำหรับศึกษาการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุราษฎร์ธานี
3. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุราษฎร์ธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

วิจัยเชิงปริมาณ

1. นักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการสุราษฎร์ธานี ระดับมัธยมศึกษาจำนวน 374 คน ข้อมูลนักเรียน ปีการศึกษา 2563
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 191 คน

วิจัยเชิงคุณภาพ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พระสังฆาธิการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุราษฎร์ธานี โดยการคัดเลือกทั้งหมด 5 ท่าน มาทำการสัมภาษณ์เกี่ยวกับประเด็นที่ทำการศึกษาวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างโดยทำการศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการจัดทำแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุราษฎร์ธานี ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) สถานภาพทางครอบครัว 4) อาชีพผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โดยผู้วิจัยจะแบ่งการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในโรงเรียน 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านความใฝ่รู้ 2) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต 3) ด้านความมีระเบียบวินัย 4) ด้านความเมตตากรุณา 5) ด้านความกตัญญูกตเวที 6) ด้านการบำเพ็ญประโยชน์

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

แบบสัมภาษณ์ (Interview) สำหรับเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ตามลักษณะการเป็นตัวแทนของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมจากวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดในการสร้างแบบสัมภาษณ์
2. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาถึงรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้
3. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

4. สร้างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) เพื่อนำมาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุราษฎร์ธานี” ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 จำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เพศ ชาย มีจำนวนทั้งสิ้น 72 คน คิดเป็นร้อยละ 37.1 และมีเพศ หญิง มีจำนวนทั้งสิ้น 119 คน คิดเป็นร้อยละ 62.3

1.2 จำแนกตามอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีอายุ 17 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 75 คน คิดเป็นร้อยละ 39.3 มีอายุ 16 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 64 คน คิดเป็นร้อยละ 33.5 และมีอายุ 18 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 52 คน คิดเป็นร้อยละ 27.2

1.3 จำแนกตามสถานภาพทางครอบครัว พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีสถานภาพครอบครัวอยู่กับบิดามารดา มีจำนวนทั้งสิ้น 127 คน คิดเป็นร้อยละ 66.5 มีสถานภาพครอบครัวอยู่กับมารดา มีจำนวนทั้งสิ้น 36 คน คิดเป็นร้อยละ 18.8 มีสถานภาพครอบครัวอยู่กับบิดา มีจำนวนทั้งสิ้น 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.9 และมีสถานภาพครอบครัวอื่น ๆ มีจำนวนทั้งสิ้น 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3

1.4 จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ผู้ปกครอง มีอาชีพเกษตรกรรม/รับจ้าง มีจำนวนทั้งสิ้น 140 คน คิดเป็นร้อยละ 73.3 ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว มีจำนวนทั้งสิ้น 38 คน คิดเป็นร้อยละ 19.9 ผู้ปกครองมีอาชีพอื่น ๆ มีจำนวนทั้งสิ้น 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7 และผู้ปกครองมีอาชีพราชการ/รัฐวิสาหกิจ มีจำนวนทั้งสิ้น 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.1

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุราษฎร์ธานี พบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุราษฎร์ธานี โดยรวม พบว่า มีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านความกตัญญูกตเวที มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้านความเมตตากรุณา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

3. ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุราษฎร์ธานี

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุราษฎร์ธานี ดังนี้

3.1 ด้านความรู้ได้แก่ โรงเรียนได้จัดการค้นคว้าเรื่องราวเกี่ยวกับศาสนาน้อยเกินไปกิจกรรมการเรียนรู้ในภาคปฏิบัติยังไม่จริงจังเท่าที่ควร การใช้สื่อในการเรียนการสอนยังไม่พอต่อการเรียนรู้ เช่น เครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีปัญหา

3.2 ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ได้แก่ การเก็บของผู้อื่นได้แล้วไม่นำไปประกาศเพื่อรับคืนแก่เจ้าของ ไม่ช่วยกันดูแลรักษาทรัพย์สินของโรงเรียนหรือส่วนรวม การไม่ค่อยมีหิริโอตตัปปะในการทำสิ่งที่ไม่ดีไม่งาม

3.3 ด้านความมีระเบียบวินัย ได้แก่ การทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเข้าแถวซื้ออาหารยังไม่เป็นระเบียบเท่าที่ควร การแต่งกายยังไม่เรียบร้อยตามกฎระเบียบของโรงเรียนกำหนดไว้ การไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการทำความสะอาดห้องเรียนและบริเวณ

3.4 ด้านความเมตตากรุณา ได้แก่ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนนักเรียนด้วยกันยังไม่มีเท่าที่ควร การไม่ค่อยสนใจในความเมตตากรุณาหรือในการทำความดี ขาดความเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์และสัตว์

3.5 ด้านความกตัญญูกตเวที ได้แก่ การไม่ค่อยสนใจแสดงความเคารพนับถือพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ การปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ ไม่มีเท่าที่ควร การไม่ค่อยสนใจศึกษาถึงหลักความกตัญญูและปฏิบัติต่อผู้มีพระคุณ

3.6 ด้านการบำเพ็ญประโยชน์ ได้แก่ การไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการทำคุณประโยชน์แก่ส่วนรวมเท่าที่ควร การไม่ค่อยสนใจในการบำเพ็ญประโยชน์ทั้งในและนอกสถานที่ อุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ใช้ไม่เพียงพอสำหรับการทำกิจกรรมเพื่อสาธารณะ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางแก้ไขปัญหาการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุราษฎร์ธานี ดังนี้

1. ด้านความรู้ได้แก่ ควรเพิ่มกิจกรรมเกี่ยวกับการค้นคว้าเรื่องราวเกี่ยวกับศาสนา ควรนำนักเรียนไปปฏิบัติธรรมในวัด ควรใช้สื่อการสอนที่ทันสมัยให้นักเรียนเพื่อเพิ่มความน่าสนใจ

2. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ได้แก่ ควรประกาศเกียรติคุณแก่นักเรียนที่ได้ทำความดี ความชอบต่อนักเรียนทั้งหมดเพื่อเป็นแรงบันดาลใจในการทำความดีต่อไป ควรรณรงค์ให้นักเรียนเห็นถึงความสำคัญของทรัพย์สินส่วนรวม ควรส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตสำนึกที่ดีในการปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่น

3. ด้านความมีระเบียบวินัย ได้แก่ ควรฝึกให้นักเรียนเข้าแถวทำกิจกรรมต่าง ๆ จนเป็นนิสัย จัดทำป้ายแสดงการแต่งกายที่ถูกระเบียบให้นักเรียนปฏิบัติตามได้ถูกต้อง ควรส่งเสริมให้นักเรียนช่วยกันทำความสะอาดโรงเรียนก่อนเข้าเรียนทุกวัน

4. ด้านความเมตตากรุณา ได้แก่ ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการแบ่งปันแก่เพื่อนๆ ให้นักเรียนทำสมุดบันทึกความดีและจดบันทึกทุกครั้ง ควรปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตเมตตา มีความรักต่อเพื่อนมนุษย์และสัตว์ทั้งหลาย

5. ด้านความกตัญญูทเวทิตี ได้แก่ ควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น วันแม่โดยเชิญผู้ปกครองของนักเรียนมาเข้าร่วมกิจกรรมด้วย ควรส่งเสริมให้นักเรียนเข้าวัดปฏิบัติธรรมเป็นประจำ ควรใช้สื่อการสอนที่ทันสมัยที่เป็นภาพหรือวิดีโอเกี่ยวกับผู้ที่มีความกตัญญูทเวทิตีเพื่อให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง

6. ด้านการบำเพ็ญประโยชน์ ได้แก่ ควรประกาศเกียรติคุณแก่นักเรียนที่ทำคุณประโยชน์แก่ส่วนรวม ควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ออกไปบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชนหรือนอกสถานที่ สนับสนุนงบประมาณในการทำกิจกรรมจิตอาสาเพื่อสาธารณประโยชน์นอกโรงเรียน

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุราษฎร์ธานี” ดังนี้

1. ผลการศึกษาวิเคราะห์การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุราษฎร์ธานี ดังนี้

ผลการศึกษา พบว่า โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุราษฎร์ธานี มีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียน โดยรวมทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านความกตัญญูทเวทิตี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต และด้านความเมตตากรุณา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้ อภิปรายได้ว่า โรงเรียนมีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิตเป็นประจำอยู่แล้ว ด้วยว่านักเรียนได้รับการส่งเสริม และปลูกฝังจากครู ผู้ปกครอง และโดยเฉพาะครูพระที่ได้เข้าไปสอนในโรงเรียน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้หลักคุณธรรมจริยธรรม และการปฏิบัติที่ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาชนนท์ ชัยมงคล ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดปรีนัยก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากทม.นคร" ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิเคราะห์สภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดปรีนัยกภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ตามลำดับดังนี้ ด้านการมีวินัยและรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความกตัญญูทเวทิตี ด้านความประหยัด และด้านความเมตตา (พระมหาชนนท์ ชัยมงคล, 2561)

ด้านความใฝ่รู้ พบว่า โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุราษฎร์ธานี มีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ด้านความใฝ่รู้ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดย

เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า โรงเรียนได้ส่งเสริมการเรียนรู้หลักศีลธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ โรงเรียนได้ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าค่ายอบรมคุณธรรมจริยธรรม และโรงเรียนได้ส่งเสริมให้นักเรียนฟังรายการธรรมะ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้ก็อธิบายได้ว่า โรงเรียนได้ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจและใส่ใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เมื่อมีรายการธรรมะก็จะสนใจรับฟังและเมื่อครูได้สอนเกี่ยวกับหลักศีล 5 ก็จะตั้งใจฟังและนำไปปฏิบัติในชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุษกร วัฒนบุตร ได้วิจัยเรื่อง "กลยุทธ์การปลูกฝังจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรมสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืนของสถาบันการศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่" ผลการวิจัยพบว่า คุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ในการปลูกจิตสำนึกให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตตามที่ต้องการ ได้แก่ นักเรียนต้องมีความประพฤติเรียบร้อย แต่งกายดี มีวินัย มารยาทงาม มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ขยันหมั่นเพียร ใฝ่เรียนรู้ (บุษกร วัฒนบุตร, 2560)

ด้านความซื่อสัตย์สุจริต พบว่า โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุราษฎร์ธานี มีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ด้านความซื่อสัตย์สุจริต อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า โรงเรียนได้ส่งเสริมให้นักเรียน มีพฤติกรรมที่ซื่อสัตย์เมื่อเก็บของผู้อื่นได้ประกาศหาเจ้าของเพื่อรับคืน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ โรงเรียนได้ส่งเสริมให้นักเรียนรับผิดชอบต่อหน้าที่เมื่อได้รับมอบหมายจากครู อาจารย์ และโรงเรียนได้ส่งเสริมให้นักเรียนคอยช่วยเหลือครูอาจารย์ดูแลทรัพย์สินของโรงเรียน และโรงเรียนได้ส่งเสริมให้นักเรียนมีหิริโอตตปละอายตนเอง ไม่ทำในสิ่งที่ไม่ดีงามซึ่งส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้ก็อธิบายได้ว่า โดยนักเรียนส่วนใหญ่มีความซื่อสัตย์สุจริต เมื่อเก็บของผู้อื่นได้ก็มักจะนำไปคืนเจ้าของบ่อย ๆ โดยเฉพาะเมื่อเก็บเงินของผู้อื่นได้ ก็นำไปประกาศหาเจ้าของ ส่วนใหญ่จะช่วยเหลือดูแลทรัพย์สินของโรงเรียน รับผิดชอบต่อหน้าที่เมื่อได้รับมอบหมายจากครู ตรงต่อเวลาในการมาเข้าแถว มีหิริโอตตปละอายตนเอง ไม่ทำในสิ่งที่ไม่ดีงามซึ่งส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กันตภณ หนูทองแก้ว และพระอธิการศิริพงศา ภทฺทปัญโญ (ธรรมกุล) เรื่อง "คุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนบ้านไทรงาม ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี" ผลการวิจัยพบว่า คุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนบ้านไทรงาม ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านความมีวินัย ส่วนด้านความมีน้ำใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด จำแนกตามเพศ ระดับชั้นปี และอาชีพของบิดามารดา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบคุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนบ้านไทรงาม ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่มีอาชีพของบิดามารดา ต่างกันพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ระดับชั้นปีต่างกันพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และที่มี

เพศต่างกัน พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (กันตภณ หนูทองแก้ว และพระอธิการศิริพงศา ภทฺทปัญโญ (ธรรมกุล), 2559)

ด้านความมีระเบียบวินัย พบว่า โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุราษฎร์ธานี มีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ด้านความมีระเบียบวินัย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า โรงเรียนได้ส่งเสริมให้นักเรียนรักษาความสะอาดของห้องเรียนและบริเวณเป็นประจำ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ โรงเรียนได้ส่งเสริมให้นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และโรงเรียนได้ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าแถวทุกครั้งเมื่อซื้ออาหารในโรงอาหาร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้ อภิปรายได้ว่า นักเรียนส่วนใหญ่ได้ปฏิบัติตามถูกต้องเหมาะสมกับจรรยาบรรณ ข้อบังคับ ข้อตกลงของโรงเรียน ด้วยว่าก่อนจะเข้ามาเรียนในโรงเรียนนี้ ทุกคนต้องยอมรับกฎระเบียบอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกาย การมาโรงเรียน การเข้าแถว การรักษาความสะอาด นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการเข้าแถว การต่อคิวเพื่อซื้อสิ่งของ ไม่แซงคิว ด้วยทางโรงเรียนได้ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจนเป็นนิสัยเสมอเมื่อต้องซื้ออาหารในโรงครัว ทำให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาพร ทุนาบาล ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขั้นพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคมนำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการวิจัยตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขั้นพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคมนำสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมากเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความ มีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสามัคคี ด้านความสะอาดด้านความ ซื่อสัตย์ ด้านความมีน้ำใจ อยู่ในระดับดีปานกลาง ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความประหยัด ตามลำดับ (วิภาพร ทุนาบาล, 2561)

ด้านความเมตตากรุณา พบว่า โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุราษฎร์ธานี มีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ด้านความเมตตากรุณา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า โรงเรียนได้ส่งเสริมให้นักเรียน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่รู้จักแบ่งปันแก่เพื่อน ๆ เป็นประจำ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา โรงเรียนได้ส่งเสริมให้นักเรียนช่วยเหลือผู้ป่วยหรือคนยากไร้ และโรงเรียนได้ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรักความเมตตาต่อสัตว์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า นักเรียนความสำคัญของการให้ ความรักเมตตากรุณาต่อผู้เดือดร้อน ซึ่งครูได้ปลูกฝังตลอดเวลาถึงการแบ่งปัน อันทำให้เป็นที่รักของคนอื่น ทำให้นักเรียนส่วนใหญ่ชอบที่จะช่วยเหลือเพื่อนที่ไม่ค่อยมีเงินในการซื้อขนม อาหาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรภา คำทา และสมบัติ วรินทร์นุวัตร เรื่อง "การศึกษาคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น" ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีระดับคุณธรรมและจริยธรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักศึกษามีคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัธยเลข

คณิตจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านความเมตตา ด้านความรับผิดชอบ ด้านความอดทนอดกลั้น ด้านความมีวินัย และด้านความเสียสละ ส่วนด้านความซื่อสัตย์ และด้านความกตัญญูกตเวที นักศึกษามีคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด (จิรภา คำทา และสมบัติ วรินทร์นุวัตร, 2559)

ด้านความกตัญญูกตเวที พบว่า โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุราษฎร์ธานี มีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ด้านความกตัญญูกตเวที อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า โรงเรียนได้ส่งเสริมให้นักเรียนดูแลพ่อแม่ ผู้ปกครองเมื่อเจ็บป่วย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา โรงเรียนได้ส่งเสริมให้นักเรียนแสดงความยกย่องนับถือพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ด้วยความจริงใจไม่ลบหลู่ดูหมิ่น และโรงเรียนได้ส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติตามคำตักเตือนของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้ก็ปรายได้ว่า นักเรียนได้มีครูพระมาสอนศีลธรรม คุณธรรม ปลุกฝังให้นักเรียนได้เป็นคนดี มีความกตัญญูรู้คุณของพ่อแม่ ครู อาจารย์ เพื่อน ๆ รู้คุณและตอบแทนคุณของพ่อแม่ โดยการไม่ลบหลู่ดูหมิ่น ทำให้นักเรียนได้ซึมซับ และปฏิบัติตนเป็นผู้รู้คุณและตอบแทนบุคคลอื่นเสมอ โดยเฉพาะพ่อแม่ ครูอาจารย์ คือไม่ดูถูกก้าวร้าว ช่วยเหลือกิจการงานของท่าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาชานนท์ ชัยมงคล ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดปรีณายก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร" พบว่า ผลการวิเคราะห์สภาพคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดปรีณายกภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ตามลำดับดังนี้ ด้านการมีวินัยและรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความกตัญญูกตเวที ด้านความประหยัด และด้านความเมตตา (พระมหาชานนท์ ชัยมงคล, 2561)

ด้านการบำเพ็ญประโยชน์ พบว่า โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุราษฎร์ธานี มีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ด้านความกตัญญูกตเวที อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า โรงเรียนได้ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มีจิตอาสาในการทำหน้าที่ต่าง ๆ เป็นประจำ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา โรงเรียนได้ส่งเสริมให้นักเรียนช่วยทำ 219 ความสะอาดบริเวณโรงเรียนเป็นประจำ และโรงเรียนได้ส่งเสริมให้นักเรียนเสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อช่วยเหลือพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้ก็ปรายได้ว่า นักเรียนส่วนใหญ่ปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมมาก เมื่อทางโรงเรียนมีกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่การพัฒนาโรงเรียน ทำความสะอาดโรงเรียนและบริเวณรอบ ๆ โรงเรียน ก็จะเสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อช่วยเหลือคุณครู และรับอาสาครูเพื่อทำหน้าที่ต่าง ๆ อยู่เสมอ เหตุก็ด้วยทางโรงเรียนได้เน้นการเป็นผู้มีจิตสาธารณะ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พระธรรมโกศาจารย์ ได้กล่าวว่า การบำเพ็ญประโยชน์ตามนัยยะที่ปรากฏในหนังสือศีลธรรม

กับการแก้ปัญหาสังคม คือการทำหน้าที่ของตนเองที่เกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น หรือทำให้แก่สังคมส่วนรวม นอกจากนั้นการบำเพ็ญประโยชน์ยังมีความหมายถึงการเสียสละ คือการมีจิตสาธารณะ ช่วยเหลือบุคคลอื่น อีกประการหนึ่งคือ การกระทำตัวเองเพื่อกำจัดความสุขที่ตนเองจะพึงได้เพื่อผู้อื่น ทั้งเสียสละกิจการอันจะพึงได้บางประการ และความสุขบางอย่างเพื่ออุทิศแก่หลักธรรมะได้ (พระธรรมโกศาจารย์, 2548)

สรุป

การศึกษาการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุราษฎร์ธานี พบว่า บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู ครูพระสอนศีลธรรมที่เข้าไปสอนในโรงเรียน ควรส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานให้นักเรียนปฏิบัติตามหลักคุณธรรมจริยธรรมในแต่ละด้านให้ถึงระดับมากที่สุด โดยควรจัดเวลาเรียนวิชาพระพุทธศาสนามากขึ้น นิมนต์ครูพระมาสอนและอบรมศีลธรรม คุณธรรมจริยธรรมมากขึ้น สนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนธรรมศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและนำไปปฏิบัติได้ถูกต้องตามหลักคุณธรรมจริยธรรมอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรทำการส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานให้นักเรียนปฏิบัติตามหลักคุณธรรมจริยธรรมถึงระดับมากที่สุด โดยควรจัดเวลาเรียนวิชาพระพุทธศาสนาเพิ่มขึ้น นิมนต์ครูพระมาสอนและอบรมศีลธรรม คุณธรรมจริยธรรมมากขึ้น สนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนธรรมศึกษา
2. ควรทำการส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานให้นักเรียนปฏิบัติตามหลักคุณธรรมจริยธรรมถึงระดับมากที่สุด โดยสนับสนุนให้นักเรียนจัดกิจกรรมรักการอ่านให้มากขึ้นและมีการสรุปผล โดยควรเพิ่มกิจกรรมเกี่ยวกับการค้นคว้าเรื่องราวเกี่ยวกับศาสนา
3. ควรทำการส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานให้นักเรียนปฏิบัติตามหลักคุณธรรมจริยธรรมถึงระดับมากที่สุด การประกาศเกียรติคุณแก่นักเรียนที่ทำความดีหน้าแถวทุกวัน การรณรงค์ให้นักเรียนเห็นความสำคัญของทรัพย์สินส่วนรวม สนับสนุนโดยการให้คะแนนพฤติกรรมที่พึงประสงค์แก่นักเรียนที่เรียนเก่งและมีความซื่อสัตย์สุจริตให้มากขึ้น
4. ควรฝึกให้นักเรียนเข้าแถวทำกิจกรรมต่าง ๆ จนเป็นนิสัย จัดทำป้ายแสดงการแต่งกายที่ถูกระเบียบให้นักเรียนปฏิบัติตามได้ถูกต้อง ส่งเสริมให้นักเรียนช่วยกันทำความสะอาดโรงเรียนก่อนเข้าเรียนเป็นประจำมากขึ้น

5. ควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนออกนอกพื้นที่ช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ ส่งเสริมให้นักเรียนได้ทำสมุดบันทึกความดีทุกครั้ง การปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตเมตตา มีความรักต่อเพื่อนมนุษย์และสัตว์ทั้งหลายให้มากขึ้น

6. ควรจัดกิจกรรมวันพ่อวันแม่โดยเชิญพ่อแม่ นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้วย ควรส่งเสริมให้นักเรียนให้เข้าวัดปฏิบัติธรรมเป็นประจำ และใช้สื่อการสอนที่เป็นภาพหรือวิดีโอเกี่ยวกับเด็กกตัญญูฉายให้นักเรียนดูเพื่อเป็นตัวอย่างเป็นประจำมากขึ้น

7. ควรประกาศเกียรติคุณแก่นักเรียนที่ทำคุณประโยชน์แก่ส่วนรวม จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ออกไปบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชน สนับสนุนงบประมาณในการทำกิจกรรมเพื่อสาธารณะประโยชน์นอกโรงเรียนให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุราษฎร์ธานี

2. ควรศึกษาการขัดเกลาคุณธรรมของนักเรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุราษฎร์ธานี

3. ควรศึกษาการนำหลักพุทธธรรมมาบูรณาการสำหรับนักเรียน โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สุราษฎร์ธานี

เอกสารอ้างอิง

กันตภณ หนูทองแก้ว และพระอธิการศิริพงษ์ ภาทปญโญ (ธรรมกุล). (2559). คุณธรรมพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนบ้านไทรงาม ตำบลท่าข้าม อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี. มหาจุฬานาครทรรศน์, 3(1), 30-43.

จิรภา คำทา และสมบัติ วรินทรนุวัตร. (2559). การศึกษาคุณธรรมและจริยธรรมของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น. Veridian E-Journal Silpakorn University, 9(2), 1962-1978.

บุษกร วัฒนบุตร. (2560). กลยุทธ์การปลูกฝังจิตสำนึกด้านคุณธรรมจริยธรรมสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืนของสถาบันการศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, 20(1), 43-51.

พระธรรมโกศาจารย์. (2548). ศิลธรรมกับการแก้ปัญหาสังคม. กรุงเทพมหานคร: ธรรมสภา.

พระมหาชานนท์ ชัยมงคล. (2561). การศึกษาการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดปรีดิยาภิรักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร. ใน สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเกริก.

วิภาพร ทุนบาล. (2561). การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขั้นพื้นฐานของนักเรียน โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร. ใน วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการ คณะสงฆ์. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.